

Makfa ar peefubtiſchanu
par paſti:

par gabu 1 rub. 60 kap.
" puſgabu 85 "

Makfa beſ peefubtiſchanas
Rihgā:

par gabu 1 rub. — kap.
" puſgabu 55 "
" 3 mehneſchi 30 "

Rahj. w. teel iſdohs feſt-
deenahm no p. 12 ſahloht.

Mahjas weefis.

Ernt Plates, Mahjas weefa ihpaſchneeks un apgahdatajs.

Mahjas weefis iſnahk ween reiſ pa nedetu.

Makfa
par fludinaſchanu:

par weenas ſleijas ſmalſu
rakſtu (Petit-) rindu, jeb
to weetu, ko tahda rinda
eenem, makfa 10 kap.

Redakzija un eſpeditzija
Rihgā,

Ernt Plates bilſchu- un
grahmatu- drukatawā pee
Pehtera baſnijas.

N°. 23.

Seſtdeenā, 7. Juni

1875.

Par ſinu.

Teem laſitajeem, kaſ gribetu „Mahjas weefi“ uſ naſtamu puſgabū, t. i. no 1ma Juli lihds 31mo Dezember, apſteleht tē daru ſinamu, ka tahdas apſteleſchanas labpraht peenemu. Makfahs par to puſgabū: kaſ pa paſti japeeſubta: ar peelikumu 1 rub. 25 kap., beſ peelikuma 85 kap. — Kaſ tē pat Rihgā ſawu lapu grib ſanemt, teem makfahs ar peelikumu 90 kap. beſ peelikuma 50 kap.

Ernt Plates.

Mahjas weefa apgahdatajs un redaktors.

Rahditajs.

Jaunafahs ſinas.
Geſchjemes ſinas. No Rihgas: pahr landtagu, — pahr tirgoſchanu. No Wiſſemes: pahr dabas ſinatnibahm. No Madaleenes draufes: diwi nelaimigi notikumi. No Kurjemes: pahr pilſatneeku ſadſihwi. No Dinaburgas: pahr turenas buhſchanu. No Pehterburgas: pahr muſhu augſta Keiſara zekoſchanu; pahr dſelſſzekeem un jauneem pilſſehjas likumeem. No Morſchankſas: breemigs uguns-grehts.

Arſjemes ſinas. No Bahzijas: ko laudim eeſtahtſijufchi, — ſkolu mi- niſtera iſſaidroſchana ſkolu pahrwaldibas leſā. No Stokholmes: zekoſchana ſemetōs. No Londones: Banzibaras ſultana weefoſchanahs. No Spanijas: pahr waldibas ſtahwolli.

Pahr „logitu“ un ſahrtigu dohnu iſliſchjanu daſchōs Latweeſchu raſſee- nōs. Pahr ſkolas behrnu ne- uſmanibu. Sihti notikumi iſ Rihgas. Sl- goſchanahs.

Peelikumā: Iſ wezeem papihzeem Laupitaju ſirgš. Graudi un ſeedi.

Jaunafahs ſinas.

No Jelgawas. Wiſpahrigas iſſtahdes komiteja Jelgawā iſfludinajuſe awiſes, ka pa iſſtahdes laiku buhs braukſchanas makfa lehtaka ar damſlugeem un pa dſelſſzeli brauzoht (ſinams til preekſch teem, kaſ uſ Jelgawas iſſtahdi brauz) un prohti: Rihgas damſlugu-braukſchanas beedriba atlaiſch braukſchanas makfu par 50 procentem lehtaki par ſchurp- un turp-brauk- ſchanu uſ ſaweem damſlugeem „Admiral,“ „Leander,“ „Dūna“ un „Riga“ ſchurp- un atpakal-brauzoht no Pehterburgas — Nehwales — Hapsales — Arensburgas — Rihgas. Par ſchurp- un atpakal-braukſchanu ſtarp Pehterburgu un Rihgu makfahs par 1. kajiti 10 rubl. par 2. kajiti 8 rubl. un uſ kuga-wirſus (Deckplag) 4 rubl.; no Nehwales un Hapsales — 8 rubl., 5 rubl. un 3 rubl.; no Arensburgas — 7 rubl. 5 rubl. un 3 rubl. Leepajas damſlugu braukſchanas beedriba ari iſdohs bitetes preekſch ſchurp- un atpakal-braukſchanas no Leepajas jeb Weentēpils uſ Rihgu un atpakal uſ ſawa damſ- kuga „Dagmar“ par ſchahdu makfu: par 1. kajiti 7 rubl., par 2. kajiti 5 rubl. un uſ kuga-wirſus 4 rubl. Jelgawas dſelſſzela direkzija preekſch ſchurp- un atpakal-braukſchanas ſtarp Rihgu un Jelgawu iſdohs bitetes preekſch 1., 2. un 3. klaſes un ſtarp Jelgawu un Maſchajkeem un tahm tur ſtarpā buhdamahm ſtanzijahm bitetes preekſch 3. klaſes par 30 pro- zentem lehtaki un prohti ſtarp Rihgu un Jelgawu preekſch

1 klaſes par 1 rubl. 96 kap., preekſch 2. klaſes 1 rubl. 49 kap. un preekſch 3. klaſes 84 kap.; ſtarp Jelgawu un Mo- ſchajkeem preekſch 3. klaſes par 1 rubl. 56 kap. Schihs bitetes tiks pee braukſchanas preti nemtas deſmit deemu laika no 10ta lihds 20tam Juni, taſ ir pa wiſu iſſtahdes laiku. Scho ſinu paſneegdami, wehl reiſ ſaweem miſleem laſitajeem atgahdinajam, lai neweens, kam eeſpehjamš, nekawetohs Jel- gawas wiſpahrigo iſſtahdi apmekleht.

No Krapeeſcheem teel ſinohts, ka tur lihds ſchim maſ lau- dis bijuſchi jautri pee daſchahm jaunlaiku garigahm darboſcha- nahm un tā tad katris par ſewi publedamees maſ zitus ee- wehrojis. Bet nu pehdigā laika ſahloht laudis ſawas galwas pa- zelt un atſiht, ka zilwekam ar gahdaſchanu par meefu ween nepeeteek. Tā ari kahds gohda wihrs iſ wiaru ſainmeekem J. Semmits eſoht iſ Rihgas laſiſchjanas biblioteku nopirzis un to Krapeeſcheem dahwinajis ar to nolikumū, ka lai tee par to naudu, kaſ no laſitajeem eenahk, leek atkal jaunās grah- matas pirkt. Schi grahmatu krahtuwe eſoht pagasta ſkoh- las mahjā nolikta un grahmatas preekſch laſiſchjanas pee ſkoh- lotaja dabujamaš. Wiſai teizamš darbs, kaut ſtarp muſhu ſemtureem wairak tahdu wihru raſtohs, kaſ ſaweem brahleem par labu ſawu grafi netaupa. Bet wiram lai ir gohds un pateikſchana uſ wiſeem laikeem. P.

No Greezijas. Bija iſpauduſchahs wehſtis, ka Greezijas lehninſch griboht no waldiſchanas atkahptees un ka Greezija nemeeri raduſchees, tā ka kaiminu walſtis gribejuſchas kara- kugus uſ Greezijas juhru aiſſubtiht. Tagad no Atehnēs (Greezijas galwas pilſſehjas) kahdai Franzuſchu awiſei („Agence Havas“) pa telegrafu ſinas peefubtihtas, ka augſcham mine- tas wehſtis ne-eſoht pateeſas, jo Greezijas lehninſch it mee- rigi ſawā wafaras pili dſihwojoht un uſ atkahpſchanohs no waldiſchanas ne dohmaht nedohmajoht. Tapat ari ne-eſoht taiſniba, ka nemeeri Greezija raduſchees un ka zitas walſtis ſawus kara-kugus uſ Greezijas juhru ſubtiſchoht. Franzu- ſchu kara-kugi gan tur eſoht, bet ne dumpja dehl, kaſ pehs iſpaustahm walodahm eſoht gaidamaš.

Ceſſchjemes ſinas.

No Mihgas. Widsjemes landtaga tapa par landrahteem eewehleti tee kreises-deputeeretee H. baron Wrangel no Turnawas muischas un E. de la Trobe no Painastu m. — Tahlak landtags us nahkoſcheem trim gadeem noſpreedis ismafahst: 4,000 rubl. if gadus preeſch Baltijas politechnikas, 2,000 rbl. if gadus preeſch Birkenubes privatgimnastijas, 600 rubl. if gadus preeſch Mihgas kurlmehmo ſkolas un 80,000 rubl. weentreiſigi preeſch muischneeku gimnastijas nama buhwes Wilandē.

— Mihgas tirgoſchana ſahf wairaf atdſihwinatees, un ari par lineem jaw augſtaku zenu ſohla; turpreti pahrdeweji wehl neko dauds wis nepeclaiſchahs. Zaur brahki Mai mehneſi naw wairaf kà 8000 birkawi gahjuſchi, bet beſ brahka, kà dſirdam, eſoht wairaf ceweſti. Behdejahs zenas bijuſchas: krohnis 50 lihds 52 rbl., hoſsdreibandts 38 rbl. Par kanepejeem maſfaja 36 lihds 38 rubl. Rudsu tirgus ir paſtahwigē un ſtingris. Par pudu maſfaja 75 lihds 76 kap. Kà rahdahs, tad pehdejā laika rudsu krahjums Mihgā ir wiſai tiſis pamafinahts. Behz auſahm leela praſiſchana ir norimufe un nu war jaw itin brangas auſas pirkt par 1 rubli 60 kap. lihds -1 rbl. 65 kap. puhru. Leelaiſ ſeena dahrgums ari ir paſudis, jo no ſtruhgahm un laiwahm war dabuht pirkt par 5 rubl. birkawu. Aprita mehneſi maſfaja 8 rublu un wairaf par birkawu.

No Widsjemes mums peejuhtihſ ſchahds rakſts: Zif neidewigs ari ſchis pawafaris preeſch ſemkoſhpeem bija, tad tomehr beidsamās nedetās laiks ir tā pahrwehrtrees, ka waram augligu gadu, bagatu rudeni gaidiht. Muſhu ſemkoſhpi, kuruſ jaw wezais Stenderis noſauzis par „maises-tehweem,“ ari laika garam pakat nepalikdami wairohs muſhu ſemites uſplauſchjanu un labkluſchjanu; bet tapeh; lai nedohmajam, ka eſam jaw ſemkoſhpibas ſinaſchanā un praſchanā deesgan tahlu tikuſchi, mums wehl deesgan ir ko mahzitees un eewehroht, ihpaſchi dabas ſinatnibas, kas neween ir prahta-gaiſmoſchanai, bet ari ſemkoſhpibai par pamatu. Dabas ſinatnibas paſneegt ari tamdeht ir ſemkoſhpibas laika rakſtu ſwarigakais uſdewums un tapeh; ari lihds ar mani dauds ſemkoſhpi preezajahs pahr jauneem ſemkoſhpibas laika-rakſteem, kas nehmuſchees tahs wajadſigas ſinas un padohmus ſemkoſhpeem paſneegt. Leelu pateizibu nopelnihs „Darbs“, ja winſch pahr dabas ſinatnibahm derigus rakſtus paſneegs un ſew ſinahs kreetnus lihdsſtrahdneekus eemantoht, kà winſch to lihds ſchim parahdiſis. Turpmal zeru pahr ſcho leetu plaſchaki runaht, ja „M. w.“ man weetu neleegs. J. G.

No Madaleenes. Madaleenas-draudſē, Laubermuiſchas pagasta, notika ihſā laika diwas nelaimes. Tai 24tā Maijā pulkſten 7 peh;puſdeenas uſbruka tai widuzi breeſmigs wehſch ar weefuli, kas weenā ſtarā uſ ſeemeleem aiſgreesahs, un no-plehſa Lauberes lohpmuischas jaunai rijai ſchindetu juntu ar wiſahm ſpahrehm. Ohtra nelaimē ir ſchi: Lauberes Muhrneeka mahjas ſaimneeks, kas jaunās lohpmuischas ſemi bija uſ renti ſanehmis un laikam tahdā wiſē, ka newar zauri eet, tai 26tā Maijā no rihta padarija ſawai dſihwibai galu zaur pakahſchanohs. K.

No Kurſemes. Kurſemes pilſſchabneeku ſadſihwe, kà „Balt. ſem.“ ſino, azim redſoht peenemahs. Zelgawā ſahf dſihwohtu truhlt; ihres un namu wehrtiba ſtipri zehluſchahs un wehl

aug. Tas pats ir pee maſajahm pilſſchabneeku eewehrojams. Tā Zahbeles meeftinā ruhmes pagalam peetruhkſt; tadeht meefta preeſchneeks, kà ari ziti, kas wehlahs tur peebuhwetees, ir pee Waldibas luhguſchi, lai paleelinajoht meeftinu, lai ſchadeht ihpaſchi no Zahbeles muischas peechkroht meeftinam ſemes gabalus preeſch buhwes.

No Dinaburgas teel Kreewu awiſei („Новое время“) tā rakſtihſ: Dinaburga, ja kahdas eelas atrehkinajam, wehl naw brugeta, tā ka rudeneem un pawafareem pat muſhu labakās eelās pihles peldejahs un zuhtas ar labu ſiwenu pulku it meerigi lihds pat ſnukam dublōs eegremdejahs un garam-gahjejus ar ſawu urkſchkeſchanu eepreezina. Ar apgaiſmoſchanu pee mums pawifam behdigi. Noteekahs, ka apgaiſmoſchanas gahdneeks, atſauhdamees uſ mehneſcha gaiſmu, neleef wehluhturus aiſdedſinaht. Par ſcheem praktiſkeem zenteeneem winſch gan no meera teeſneſcheem un pilſſchabneeku galwas (birgermeiſtera) jaw daudſreis tiſis ſtrahpehts, bet winſch par to neleekahs neko behdajoh. Pee mums ir ari weena krohna realſkoola un weena krohna draudſes ſkoola, bet naw neweenas pilſſchabneeku ſkolas. Pee mums naw pat ſlimneeku namu, patwerſmu un nabagu namu, lai gan Dinaburgai ir lihds 40,000 eedſihwotaju un brangi eenemſchanas awoti un eedſihwotaji ſtipri ar nodohſchanahm apkrauti. Waj tur naw jabrihnahs, ka muſhu pilſſchabneeku aiſtahwetaji tā glufchi nolaiſch lauſchu attihſtibu un weſelibas koſhpiſchjanu, bet turpreti eetaiſjuſchi banku, kura pawifam naw wajadſiga, jo ſchē paſtahw jaw diwi bankas, prohti Mihgas un Witnas tomerzes bankas rodalas. Beidsiht wehl japeemin, ka no ſenakeem dariſchanas weedejem daſchi ſehd zeetumā, daſchi ir aiſgahjuſchi uſ ahrſemehm.

No Pehterburgas. Muſhu augſts Kungs un Keiſars, ſawu weſeloſchanohs Emſē beidsis, ir tai 29tā Mai aiſbrauzis uſ Zugenheimi, Heſu leelherzogu apmekleht.

— Preeſchlikums pahr dohmeu pahrwaldibas pahrgroſhſchjanu tikſchoht jaw nahkoſchā rudeni walſts-padohmē pahrfpreekſts. Pa preeſchu pahrgroſhſchchoht til guberniju pahrwaldibas, bet peh; tam ari paſchu miniſteriju.

Wehl no Pehterburgas. Pahr Kreewijas dſelſſzeleem runajoh japeemin, ka pehnā gadā jauni dſelſſzeleti braukſchjanai nodohti tai garumā no 1755 werſtehm, tā ka tagad pa wiſu Kreewiju ir dſelſſzeleti 17,422 werſtes jeb kahdas 2489 juhdses. Kad ari pehnā gadā no jauna naw peenahluſchi klahſt wairaf jauni dſelſſzeleti, kà beidsamōs 5 gadōs, pa weenam gadam rehkinajoh, tad tomehr pehnais gads ir ſchini ſinā lohti eewehrojams, jo zaur teem pehnā gadā jaunbuhweteem dſelſſzeleem tika ſaweenotas dauds andeles-weetas un ohſti.

— Kà Kreewu awiſe („Golofs“) dabujuſe ſinaht, tad ſchini nedetā ſawas ſehdeſchanas ſem eekſchleetu miniſtera k. preeſchſchdeſchanas ſahſs ta komiſija, kura galigi noſpreedihs preeſchlikumu pahr pilſſchabneeku jauneem likumeem (no 1870ta gada), kas eewedami Baltijas pilſſchabneeku. Pee ſchihſ komiſijas ſehdeſchanas nemt dalibu, ir uſ Pehterburgu aiſaizinati Widsjemes, Zgaunu ſemes un Kurſemes gubernatori un Mihgas, Nehwales un Zelgawas birgermeiſteri.

No Morschanſkas. Morschanſka ir paſihſtama fabriku pilſſchabneeku ar kahdeem 20,000 eedſihwotajeem Tambowas gubernijā. Tagad no Morschanſkas atnahluſchahs behdigas ſinas, jo tur bija breeſmigs uguns-grehſs. Swehtdeenu tai 25tā Mai pulkſten 5 peh; puſdeenas iſzehlahs uguns pee ſtipra

wehja Morschanfka ahrpilssehta. Stipram wehjam puhshoht uguns ahtri isplahstijahs us wifahm pufehm. Pulksten 11 preeksch pufnakt's gandrihs jaw wifa pilssehta dega, waimanafchana un brehkschana bija dsirdama pa wifahm eelahm. Ohtra rihta, tai 26ta Mai, wifa pilssehta bija ar leesmahm ka aplahtha, pilssehta lihdsinajahs leelai uguns juhrai. Lai gan uguns bija pascha deenas-widu iszehlfuehs, tad tomehr nefo nesehja apdseht; wifas mantas un leetas fadega, to glahbdami bija us eelahm isnesufchi; dauds zilweki til ko svehja sawu dsihwibu isglahbt, daschi, ko uguns no wifahm pufehm bija apstahjufe, breefmigi fadegdami sawu dsihwibu beidsa. Waital basnizas, wifas magafihnes, bohdes, spihkeri, pasta-kantohris, telegrafa-stanzija un daschas teesu ehlas fadega ar wifahm sawahm mantibahm. Bar laimi us walsts bankas kantohra bija agrafi wifu naudu isglahbufchi. Uguns apdrohkschinaschanas beedribahm nu leelas mal'fajchanas, jo flahde fneedsotees lihds dauds milioneem. Pilssehtas eedsihwotaji palikufchi bes pajumta un few uftaisijufchi lehgeri dselszeta stanzijas tuwuma, kas ahrpuf pilssehtas buhdama naw tikufe no uguns aiskahrta. Pa uguns-grehka laiku bija wehjsch til stipre, ka schohgi tika apgahsti un jumti noplehsti.

Ahrfemes sinas.

No Wahzijas. Zik mas wehl daschas weetäs, pat Wahzija, laudis attihstijufchees, to rahda schis notikums Tornas pilssehta, netahl no Danzigas. Laudim bija eestahstijufchi, ka waldbiba griboht katotu behrnus us Kreewiju fuhstih. Tadeht wezaki fazehla dumpi un ar trohksni dewahs us skohlahm un luhloja tur sawus behrnus is skohlota ju rohlahm glahbt, kureem tee ne wifai ustiz. Zhpaschi leelu trohksni fazehla seewas, ap meiteuu skohlu sapulzeju schahs. Beidsiht wajadseja polizejai jauktees starpä. No seewahm pehzat dabuja sinah tahdu papafu: Bruhschu kehnijsch Turku sultanam esohht pefohljijis 10,000 behrnu, un sultans esohht tagad atfuhstijis mohrus (negerus) pehz scheem behrneem; esohht nodohmats behrnus kert, kad tee no skohlas mahjas nahkschoht. Skohlota ju apfohljijufchees pee tam palihdsigi buht, jo wini dabufchoht par katru nokertu behrnu 5 dahlderus. No bailehm daschi wezaki, kautkur zekä dohdamees, wedohht sawus behrnus arweenu lihds, lai tee mahjas netiktu fakerti.

No Berlines. Kä jaw lasitajeem sinams, tad pee muhsu laiku zenteeneem ari pefskaitams tas, ka skohlas buhschannu rauga nodibinahht us pastahwigeem likumeem, kas teel usnenti walsts likums un ta tad nahk wifas skohlas sem waldbibas pahrraudsichanas un stahw waldbibas sinä. Tä nu ari Wahzija skohlahm jastahw sem waldbibas peeraudsichanas. Katotu preefteri schahdam nolikumam zil waredami pretojahs un labprahht negribeja tahs skohlas, kas sem wiru pahrraudsichanas lihds schim atradahs, nodohht waldbibas pahrraudsichanai. Mahzibas (skohlu buhschannas) ministerim schinis deenas idewees kahdu biskapu pahrleezinahht un tam isskaidroht, ka skohlu pahrwaldibai peenahkaks ta teesiba, tizibas-mahzichannu skohläs pahrraudsicht. Schi teesiba dibinajotees neween us skohlas buhschannas dabu, bet ari no tam zetotees, ka waldbibai wifas skohlas japahrrauga un japahrwalda un tapehz tai ari peenahkoht tizibas mahzichannu pahrwaldihht un pahrraudsicht. Zaur scho teesibu neteel garidsneeku teesibas apspeestas, bet tikai waldbibas peenahkama teesiba ustureta. Tad ari mahzibas ministeris biskapam isskaidrojis, ka lauschu skohläs pa sweht-

deenahm un swehtku-deenahm Deewa wahrdu mahziba ne-esohht attajama, jo skohlota juem ari wajagohht sawu atpufschannohs.

No Posenes. Tai 29ta Mai nahza Birnbaumes aprinka teefas kriminalu nodala pee apspreechannas Breslawas firstbiskapa Ferstera fuhdsibas leeta pahre to, ka winsch kehmes prahwestu Riku ar leeleem basnizas lasteem apkrahwis, ka to jaw sawa laika sinojam. Apfuhdsetais firstbiskaps nebija teefas preekscha nahzis, bet atfuhstijis aistahwefchannas rakstu. Schis raksts netika preekscha lasihts, tapehz ka pehz tureenas likumeem tahda fuhdsibas leeta, kahda ir Ferstera fuhdsiba, neteel aistahwefchannas raksti preti nenti. Kad nu schi fuhdsibas leeta bija ismekleta, tad teefas nospreeda firstbiskapam par to, ka winsch jaunohs basnizas likumus pahrkahpis, tahdu fohdu: waj nu makfahht 2000 marku (1 marks ir pehz muhsu naudas kahdas 30 kapeikas, pehz Wahzu naudas 10 grafchu jeb 100 fenigas) naudas strahpi, jeb 133 deenas zeetuma sehdeht.

No Stokholmes (Sweedrija) sinas pa telegrafu atnahkschahs, ka profesors Nordenfjöld tai 27ta Mai is Tromse isbrauzis us seemetu ledus juhru, gribedams tur ispehtih to falu „Nowaja semla“ (jauna seme). Winsch ar saweem beedreem aishrauzis us ta pasihstama Norwegijas ledus-juhras damskuga „Brewen“, kura kapteinis ir Isaksens, kas jaw dauds gadus us Nowaju semlu ir brauzis. Nordenfjölös nodohmajis us Nowajas semlas deenwidus galu brauff, no tureenas tad pehtischana fahksees. Winsch grib no tureenas fahneegt Dbes un Jenisejas leel-upes.

No Londones. Pahre wehrgu buhschannas isnihzinaschannu sawa laika sinodami peeminejam ari Zanzibares sultanu, kas ar Anglijas waldbichannu bija faderejis nolihgumu, ka winsch sawa walstiba wehrgu-tirgofchannu isnihzinaschoht. Scho nolihgumu winsch it stingri naw ispidijis, ka to reis sinojam; tomehr winsch ar mineto nolihgumu ir apnehmees wehrgu-buhschannu isdeldeht un wiram tapehz griboht negriboht pret wehrgofchannu jastrahda. Seid Burgaschs, minetajs Zanzibares sultans, nu schinis deenas ir atbrauzis us Londoni weesotees. Tai 28ta Mai winsch nonahza Londonä, kur winsch ar peenahklumu gohdu tika apfweizmahht; winsch ir few lihds panehmis sawu ministeru preekschneeku, ischetrus walsts-padohmneekus, weenu (sawas tizibas-) preefteri un 12 nehgerus preeksch apdeeneschannas. Winsch ir kahdus 40 gadus wezs, stipri no-audsis un no patihkamas isskatas. Kahdi diwi Anglu angstmani, kas ar sultanu bija eepasinfchees, Zanzibare buhdami, tagad wiru apmekleja. Waj sultans ari zitus Siropas wal dneekus apmeklehs, schim brihscham wehl naw sinams.

— Kä lasitajeem wehl buhs atminams, tad Anglijas waldbiba bija weena no tahm pirmajahm, kas kehniina Alfonso waldbichannu affina par Spanijas ihstu kehniina waldbichannu un ta tad no schi laika Anglijas un Spanijas waldbichannas stahw draudsigä fatikschana. Schinis deenas tika parlamente preekscha lasiti tee raksti, kas sihmejahs us kehniina Alfonso atfihschannu par Spanijas kehniinu. Pee schih's preekscha lasichannas nahza ari pee apspreechannas Anglijas istureschannas pret Spanijas waldbibu un tika nospreests, Spanijas kehniinam un wina waldbibai rakstihht, ka Anglijas waldbiba turoht pret Spanijas waldbibu draudsigu prahtu un ar preezigu apmeerinaschannohs redsetu, ka Spanija tiktu nogrunteta brihwprahhtiga kehniina waldbiba, ka ari Spanijas waldbibai par eewehroschannu issazitu, zil swarigs tas preeksch waldbibas un walsts esohht, kad teekoht apfargata tizibas brihwiba. (Kä la-

fitajeem nesen sinojam, tad beidsamā laikā Spanijas valdība arveenu wairā atkāpjāhs no brīwprahņģeem waldischanas zenteeneem un paklausa ultramontanu ecekščanahm un tapehž ari negrib fizibas brīwību eewest.) Kā parlamentē bija no-
spreešs, tā ari tika isdarīts un us Spaniju aistrastīts. Sina pah
tagadeju buhščanu Spanijā atrohnahs tai sinojumā no Spanijas.

No Spanijas. Beidsamā laikā ispaudahs wehšs, ka Ma-
driē sabedrojusehs republikaneešču partija, kas lehnina wal-
dischanas nostiprinaščanai preti strahdajoht un us dumpja
zelschanu riksojotees. Šchi buhščana nu rahda, ka tagadejas
Spanijas waldisbas pamati fahļ šķokhbitees un Spanijas
politikas sinataji ari schahdas dohmas isfazijušchi. Ari Spa-
nijas sūhtnis Parihē scheljoees, ka weetahm Karlisēem par
gohdu teekoht šwehtiti šwehtli un ka pee rohbeschahm no Fran-
zijas pawalstneeku puses teekoht Karlisēem dascha palihdsiba
šneegta, kas nu peerahda, ka Karlistu drohščiba wairojāhs,
jo zitadi Spanijas waldisba neschehlotohs. Wisu kohpā sa-
nemohť nahlam pee ta spreeduma, ka Alfonso waldischana fahļ
stahweht us wahjatakahm kahjahm, jo neween mineta republika-
neesčhu sabedrojshanahs radusehs, bet ari Karlistu kara-spehs
esohť schim brihscham deesgan štiptis. Rahds awišču sinotajs,
kas Karlistu kara pulku labi pahrsina, sino pahť wianu pulku
leelumu tā: Karlisēem schim brihscham esohť wairā nefa
45,000 šreetnu šaldatu un bes tam wehļ kahdi 40—50,000
šaldatu, kas gan ne-esohť wifai teizami, tomehť pee karoscha-
nas deesgan derigi preekšč kara pulku waijadšģigas pawairo-
ščanas. Kad Karlisti ar waldisbas kara pulkeem klaijumā ee-
laisťohs kauščanā, tad Karlisti tiktū šakauti, jo wineem truhļ-
stohť waijadšģigas kahrtibas preekšč leelas kauščanahs un ari
peenahlamš daudsumš leelgabalu un jahťneeku; bet Karlisti no
klaijas kauščanahs šargahs un turahs tahdās weetās, kur
waldisbas kara pulki tohs nespehji aisdšiht. Ta weeniga zeriba
us Karlistu pahrspehščanu buhtu ta, ka wineem fahktu truhť
nauda, bet kā leekahs, tad wineem naudas netruhťst, laikam
ultramontani par wineem gahda.

No Madrides teel sinohts, ka no brīwprahņģu weetneeku
šapulzes ir šastahdita komisija is 9 lohžekēem, kurai ja-š-
strahda preekščlikums pahť waldischanas gruntslikumeem. Pee
šchi darba komisija šew par preekščšihni nehmuse Portugli-
jas, Belgijas un Italias waldischanas likumus.

Wahr „logifu“ un kahrtigu dohmu islišschann daschōs Latweeschu raksteendōs.

(States Nr 22.)

Bet waj tad šchis dahrgas drahnas no debes kriht? Ne,
tahs japehř bohde jeb no schihda, par dahrgu naudu. — Waj
gatawas pehř? — Ne, jahchuhj, waj schuhwejai, waj pašchai.
Waj schuhweja bes maškas schuhs? Ne, jamakša. Waj pate
schuhs? — Labat ne, jo tad daudš laika aisees (laiks ir nau-
da!) un ja laika gribetu kaupihť, tehwan dahrga schuhjama
maščhine japehř. . . Bet laika deesgan, schuhj pate bes ma-
ščhinas. . . Labi, bet nahburdse un jaunibas draudsene jir
nabagata un winai maš laika, jo jawed šaimneežiba; tomehť
wina ari grib tikpat šmulki gehrbtees kā winas bagata drau-
dsene, lai netaptu zaur šawu lepno nahburdšī draudšeni preekšč
jaumleem aptumščota; tapat ari it nabagu šaimneeku mei-
tas un deenesneežes, redšedamas žil šmulkas bagatahs šawās
dahrgās kleitēs isřkatabs, grib šew ari pirktas kleitēs eegah-
datees —. Nu sprešč un luhds wežatus, lai winahm ari pehř

tahdu kleiti — tehws nu gan papreekšč ruhž un pušojahs,
bet mahte nahť meitinai palihgā un — ak tu preeki! tehws
eet pee škapa, kur jaw 20 lihds 30 rubl. preekšč rentes no-
lizis, — nem un dohd meitai preekšč kleites — Nu ir ga-
wileščhana —! bet pate tak naw schuhť mahžijusehs, bagata,
školota nahburdse negrib palihdšeht, jo winai nepatihť ka ži-
tas til pat mohdigi gehrbjahs kā wina, — jabrauz maminai
lihds us pilsehtu pee schuhwejas. — — Dhtra proht schuhť,
un schuhs pate mahjās, bet nu tak ari wajag mohdes schur-
nali tureht, kur eekščā bildes no prohws abgehreem, — jo
bes ta drihs waretu dahrgo kleitu nokehšihť. . . Nu schuhj
un strahda deen, un nakti, mahte mohjahs weena pate ar šaimi,
meitina schuhj un schuhj, — un ahřda walā un schuhj at-
kal, un aismirst wisu, ko papreekšč no šaimneežibas šinaja.
Bet ak tu širds-juhšmas! kleite gatawa un isřkatabs apgehřbta
kā peeleta! ak žit jauki! kahšās, kriřtibās, weefibās, šasnizā,
tirgū. . . wišas jaunekles winas kleitu apbrihno — pahř-
eet mahjās — un nu fahťahs kahdās diw- trihsdešmit wee-
tās us reiš tas pats no pirma gala rahditees, t. i. žihnišcha-
nahs pehž pirktahm, dahrgahm kleitehm, — drihs wišs ap-
gabals pahřwehřschahs, — drihs — wifa tauta! — Meitas
wisu šawu laiku pawada ar stahťes šataišščanu, — jau-
nekli til pehž tahm lepnaļajahm ween tikai luhko, jo šinams
ka tahm, kas tā gehrbtees war, wajag ari buht pilnam nau-
das makam, — jo „nauda walda pašauli.“ — Nabagata-
jahm ar wisu špehtu jaluhko bagatajahm pakat dšihťes, jo
zitadi jaw waretu bes wihra palihť; kad til tahdā wišē wihru
ween war šamalkškereht — lai ar waj wifa nauda iseet, —
lai pehžgalā kā — kad til teel pee wihra — tad wišs labi.
Bet a—uh! ak, wai! — Trihs- šchetreis tehws dēwa naudu,
nu ir nauda pagalām, rente nemakšata, paradi tur klaht —
ko nu?! — mahte ari weenai par daudš gruhti, jo meita no
šaimneežibas pa wišam atradinajusehs — tehws pawišam
dušmigs un puhžģis, — mahte behđiga, meita noštrģuse —
nauda isdohta, — šaimneežiba pohštā, prezineeki un draugi
prohm, paradneeki us kalla! Tehws dohdahs prohm us krohgu,
šawus širdsehštus un eribas šchnabi jeb bairiti nošlijzinahť,
mahte raud — meita — — —! Un šchi parahdiščanahs
til družģin pahřmainita ari daudš žitir parahdahs. — „Dau-
teetes, tehřpjatees baltā mušelina, tarlatanā, krepneščā šihdā!“
Laužineeže, tas beidsahs ar raudahm, waimanahm un krohgu,
bet Juhs tak ne-esat pee tam wainiga, kad laudis Juhsu us-
řlubinaščanai paklausa un pohštā eestreen! Tahlak: „Waj
pateesi til pašchaustās un kartuna kleitēs ween šlehpjahs ti-
kumigas širdis; waj til tihrumōs un laukōs strahdajoht manto
tikumus un tiklibu? Waj tur mahtes mahjahs to šwehto pee-
nahktumu behrnu mihsštās, jaunās širdis eedehtihť tahdu dihgli,
kas lihds ar teem aug un eefaknojahs, un pehđigi par štiptu
zela-speeki, zaur dšihwes zeķeem zetojoht?“ Waj Juhrmalneeže
to rakša? — Kurā weetā? — kur Juhrmalneeže šaka: ka
til pašču austās un kartuna kleitēs ween šlehpjahs tikumi-
gas širdis?? Es nesaprohtu, waj manas azis ir til tumščas,
ka tahs Juhrmalneežes raksteenā to ne-atrohd, jeb waj Lau-
žineežes gars ir til tumščs, ka tas šawu raksteenu ar Juhr-
malneežes raksteenu kohpā maifa.

Itin klaiji Juhrmalneeže šaka: „Til šawu neiwainibas krohni
wallajat, un ja to tureseet tihru un glihtu, tad waj paš-
austōs waj kartumōs u. t. j. pr. juhs buhřeet jaukas. —“
Waj wehļ allaks kahds war buht, ka tas šcho teikumu ne-

faredsi?! — Bet Lauzineeze to negribeja faredseht, jo schis teikums wiņu winas pirmo rakstu widū pūschu rauj, kur taf teel runahs no newainibas apgehrba! Pee Zuhmalneezees apgehrbs turahs pehz newainibas frohna, — pee Lauzineezees newainibas frohnis pehz apgehrba!! Lai Deews mani issarga un pafarga no tahdas logikas, kur newainiba lihds ar apgehrbu teel apwiltta un nowiltta! Tas teefcham tapat ka agraf kur weens gudrineeks „wihna dsehrajus par gudreem tureja un wihnu par paschu gudribu, kuru wareja pehz patifchanas jeb dsert jeb ne. Dhtrs teikums: „Waj til tihrumds un laukds strahdajohht „manto tikumus un tiklibu?“ — Kur tad tas nu atkal ismatscherehts? — Tu nelaimigs wahrdisch „til“ tu esi reis Lauzineezees nagds tijis, un nu teezi spiblehts un mohzihts, zil til ween spehjams; bet wijuwairaf tur, kur tu nemas negelbi, it ka Lauzineeze zita nefa nebuhtu gribejuse, ka zaur tewi sawa feenaspulfstena: til, til! wijā Baltija dariht dsirdamu. — Zuhmalneeze teiz, ka dahrgas drahnas walakht lauizineezehm naw nohte un ari nepeeklahjabs, weentahrt tadeht, ka smalkas nestipras drahnas lauka darbus nepanes, un ohtefahrt tamdeht, ka weenteefigahm, weseligahm no faules un wehja aifmentahm lauizineezehm, labaf peekriht weenteefigas, stipras drehbes, nefa tarlatana un krepnescha lupatas . . . Kur tad schē nu ir, kas par tikumu un tiklibu fazihts? Kad zeen. Lauzineeze kehmus reds un ar teem kausti tees sahl, — waj nebuhtu gudrafi, kad schahdu flaktiau neeeneftu laika-rakstos, kuras warbuht kohdus pahra fimts gadus wehlat laistu un par schā laika logiku brihnohts?!

Trefchais teikums: „Waj tur (t. i. tihrumds un laukds) mahtes mahjabs to fwehto peenahktumu behrnu mihsstās, jaunās sirdis eedehtstiht tahdu dihgli u. t. pr. —“ Atkal kehni un spohki! Ne Zuhmalneeze to fata ka to tihrumds un laukds mahjabs, ne ari ka to tur nemahjabs — Zuhmalneeze pawifam neruna no ta, ka un kur to mahjabs, bet lai us to dsenahs: ka to fajustu un sawus jaunus landis us tikumu un tiklumu radinatu. — Bet schē ir tas mesglis. Lauzineeze us prastahm lauizineezehm ar usrautahm luhpahm un schlichbahm azim flatahs: tee jaw ir „bauri un baureetes,“ dumjas mahtites un dumji tehwinu, kas ne lasiht proht, ne ari faproht ko lasa, jo winu gara spehki ir pee prasteem semes darbeem tā nosmakufchi, ka wini wairis nepawifam negrib ne awises lasiht. Lauzineeze, Lauzineeze! nesmahdejeet semesdarbul! Kas to dara tas jaimo Deewu, Deews patš Ahdamam pawehleja semi kohpt; un tizeet drohschi: weens arajs un weena „linupluhzeja“ usfwer weselu duzi „pufkohlalehzeju!“ Senec Rohnneeki Zinzinatu no arla nehma un par sawu pahrwaldneeku eezehla! Sauls un Dahwids bija papreefsch gana pufsch; pahwests Sifts V. bija behrna deenas zuhfgans; Wahzu dscefmineeze Luije Karfchim jaunibā gandš gahja; leelais rehkinatajs Njutons sohjes ganidams pirmureis geometrijas grahamu rohlās dabuja: gara spehzigais tijibas atjaunotajs Luters ari nebij augsti dsimis — un muhsu Latwju tauta? wai ta naw semkohpeja pilna wahreda apmehra? Us winu ihsti warfihneht flaweta Rohnneeku lihrika (juhsmu apdsedataja) Drazija wahrdus:

„Al laimigs, tas, kas tablu ruhpihahm,
 „Kā pirma tehwu tehwa zilts,
 „Ar saweem wehrisheem apar tihrumus . . .“
 (Ep. III. Beatus ille, qui procul negotiis,
 „Ut prisca gens mortalium,
 „Paterna rura bobus exerceat etc. etc.)

Latweefcheem nupat wehl ir ta laime kluwufe, tapf par dsuntgruntneekseem, unš ikkurfch ir lepns us sawu dsimt nopirktu gabalinu no tehwijas semes, un ar fweedreem waigā puhlefees, to few un saweem pehznahkameem mihtu un patihlamu dariht. — Bet klauseet ko „kahda Lauzineeze“ teiz: „Waj dohmajat ka esmu dohmajufe usspeest linu-pluhzejahm un nemahzitahm Latweetehm walkahht tarlatana un krepnescha kleites, un laikam ari Straucha kungs nebuhš pahr tahdahm fpreedis un preefsch tahdahm padohmus dewis, jo gan waj tahdahm, kurahm deenu no deenas pa tihromeem faulgohsi jalohfahs, laika un lustes buhs awises lasiht un is tahm few padohmus smeltees? — —“ Aptureet zeen. Lauzineeze, man ar Zums drufzin japarunajahs: Zuhš to leetu atkal pahrfpreedat no sawa dohmu stahwohka, bet mehš jaw winu pawifstam! — Tā tad nu Zuhš dohmajat ka linu pluhzejas un zitas lauka-strahdneezees, — ka nemahzitas Latweetes, — nelafa awises? un ka Straucha kunga padohmi pee winahm nenotohp? Ei, ei! zeen. Lauzineeze! ka tad Zuhš kristifeet linu-pluhzejas un zitas lauka strahdneezees? waj tahš faulfeet par pilshabtneezehm jeb par lauizineezehm? Par lauizineezehm. — Nu pahr kurahm tad raksta Straucha t. un Zuhmalneeze un Zuhš pate, zeen. Lauzineeze? Waj neraksta par lauizineezehm? Ko tad redakzija eelsch N° 15, sawā peefihmejumā fata par Zuhmalneezees rakstu? — Islaseet zeen. Lauzineeze usmanigaki schahdus rakstus, un ne-apfmahtejat ari „redakzijas peefihmejumus“ zauralasiht, tad ohtreis warbuht til neschchligi pupās ne-eebraukfeet.

Bet nu tahlat: Tad Zuhš dohmajat, ka ar tarlatana un krepnescha kleitu newar eet linus pluhkt? bet kas tad ar til nejhdsigs buhs ar til smalkahm kleitehm eet linus pluhkt? Jeb waj Zuhfu pufš feeweefcheem mehds til weens weenigs apgehrbs buht, un kad to reis mugurā well, agraki nepahrmihj, lihds kamehr ja-atdohd lupatu-lasitajam?! Muhsu pufš mehds laudis pahrgehrhtees: pee grehta un netihra darba eet prastās drehbes, pee weegla, tihrafa darba, weeglās smalkās drehbes. „Bet es runaju par faimneeka meitahm,“ fazihš Lauzineeze. Al tā, pahr faimneeku meitahm, tad tahš wis naw Lauzineezees? „Ja gan, bet tahš ne-eet linus pluhkt.“ Linus pluhkt? bet zeen. Lauzineeze, waj tad Zuhfu pufš feeweetehm zita naw ko dariht, ka zauru gadu linus pluhkt? — Tā leekahs, ka Zuhš zitu darbu pawifam nesinatu, ka til linus pluhkt un awises lasiht! Man schkeet starp scheem abeem darbeem buhs wehl fimts zitas darifchanas preefsch faimneeka meitahm, kas nebuht nebuhš dauds weeglafas. Jeb waj Zums katra faimneeka meita is Baltijas grohdeem raksta, kuru darbu wina dara, kuru ne? Es dohmaju, kura buhs kreetna, strahdiga meita, ta ari nekaunefees nohtes brihdi eet linus pluhkt un zitus lauka darbus strahdahht. Jeb waj zeen. Lauzineeze dohma, ka darbs zilweku padara sliftaku, un ka tam, kas rupju darbu strahda, ari pascham waijag rupjam buht? Lihds schim man tika mahzihts, ka darbs zilweku gohda. Waj zeen. Lauzineeze, nu teefcham dohma, ka lauka strahdneeki, t. i. warbuht $\frac{1}{5}$ dalas Latweefchu, til garā kuhtri ir, ka ne awises negrib lasiht? jeb til dumji ka wehl ne lasiht neproht? Man schkeet zeen. Lauzineeze atkal runa no sawa dohmu stahwohka un es jaw labu laiku fahfu fajustu, ka schis stahwohllis atrohдах paschā widū — Maleneefchds. Es til zeen. Lauzineezei atbildu, ka es ween jaw dauds Latweetes pawifstu, kas linus pluhj un zitus lauka darbus dara, un walas brihschds

awises lasidamas pahr zeen. Lauzineezes rakstu plezus raušta. Jaw augšchā es peemineju, ka Latweefchu tauta ir semklohpju tauta un es wehl reis apstiprimu: Ja laužineeks grib turigs tapt, tad winam ari waijag strahdaht, strahdaht ar ſweedreem waigā, un ja winſch buhs ſahrtigs zilweks, tad Deewa ſwehtiba winam netruhts.

Ja laužineeze, kura nekauneſees ſtrahdaht, manis pehz ari linus pluhkt, ta ari nekauneſees paſchaustās drehbēs gehrtees; bet ja winai patiks ſwehtku deenās ari tarlatanā un krepneſchā tehrptees, tad wina to ari darihs beſ Lauzineezes paſtubinaſchanas, bet ja nepatiks, tad lai negehrbjahs.

Šchē es beidsu ſawu rakstu, man wehl buhtu Lauzineezei daudſ ko ſaziht, bet gandrihs wina man waretu uſſaukt, tas jaw naw wairš ſweſcha leeta, ka tas preekſch weenas kundes uſ weureiſ par daudſ, tapehz es to pats gribu eewehroht un zeen. Lauzineezi luhdsu man par launu nenemt: ka es warbuht kahtu reis buhtu ſchini rakstā aiſmirſis, kā pret dahmahm ja-iſturahs. Es gribu zereht, ka mehš wehl labi draugi palikſim.

Reinhold Kalning.

Pahr ſkohlās behrnu ne-uſmanibu.

M. w. № 18 kahts Ehrgleneetis pretojahs pret J. Iſchb. l. rakstu „par ſkohlās behrnu ne-uſmanibu eelſch M. w. № 6“ ſajidams ka Iſchb. l. ſchelojotees par ſkohlās behrnu ne-uſmanibu, ka leelā mehrā parahdijufehs, un uſbruhloht wezakeem, teem wiſu wainu uſtraudams.

Iſchb. l. ſawā rakstā nekad naw wezakeem uſbruzis jeh wiſu wainu teem ne-uſtrahwis. Juhs zeenigs Ehrgleneetis ſalat: „ſkohlota ja uſdewums ir, ſaweem ſkohleneem eedehtihht ſahrtibu un tihribu un teem prahtu zilahht, tā ka tas paleek jautris un uſmanigs;“ ſcho uſdewumu ari Iſchb. l. neleeds, jo winſch ſaka: „pee daſcheem,“ tas ir pee teem, kureem ſakne ſtipri eewainota un tur juhs zeen. Ehrgleneets nekahdas ſahles neſtahtat.

Kā ſaſtan ſchee teizeeni? „gan newar leegt, ka behrnu ne-uſmaniba un nejautriba zelahs no tam, ka wezakee ſawus behrnus naw peenahkami audſinajuſchi,“ ar „ja ſkohlā atradiſim nejautris un ne-uſmanigus behrnus, tad to drihſak pahremetiſim ſkohlai neta wezakeem;“ tadeht? tadeht ka juhs wezakus aiſtahtwat.

Iſchb. l. rakstu juhs ſauzat par uſbrukſchanu, lai gan paſchi ſawā rakstā ſalat, ka waijadſigs wezakeem atgahdinaht, lai ſawus behrnus ſahrtigi audſina. To gan tizu, ka ne iſkatram ſkohlota jam buhs mahziſchanas un audſinaſchanas metode paſihhtama, tomehr netizu ka juhsu malkas zirteji un ſinaſchanu puhteji ſchē riktigā weetā.

Kurſch wainigs, ne juhs Ehrgleneeſchi, ka jums tahtda ſkohlā, kur ſaltums, dwanums un daſchada ſmaka.

Beidsiht juhs ſakat, ka nedohmajat par ſkohlās darbeem ſpreest, bet wezakus aiſtahtweht; wezakus aiſtahtweht un ſkohlota jus nofohdihht.

Manš nodohms naw ne weenus ne ohtrus aiſtahtweht, ne uſbrukt; til ko gribeju teikt, ka audſinaſchanas ſakni, kura wehl gauſchi ſlikta, atſtaht neuſtinatu, buhtu gauſchi aplam; jo ko lihds, kad dahſneeks lohziu no wirjus nemahs aploht un laboht, kad ſakni wehl ſlahdigi futaini grauſch.

Suppes Jahnis.

Skohlās-katkiſmis.

Deewa wahrdi ir dſihwa ſehkla, kaſ ſirdi eelitta, auglus neſ uſ muhſchigu ſwehtibu. Pat kam behrni ja-audſina, gan ſina, ka no Deewa wahrdeem, ko til no galwas proht ſkaiht, auglu nekahdu, — un ſirdi dſihwi tohs eeſaknoht gan ſwehtigs tomehr gruhtais darbs tehweem, mahtehm, ſkohlmeiſtareem. Breezajohs par teem, kam ſchis ſwehts behrnu mahziſchanas darbs no Deewa pawehlehts, ſinu doht par jaunu grahmatinu, kaſ ſchogad driketā, lai palihgu paſneegtu tahtā darbā pee muhſu behrneem. Ja ir Krimuldes mahzitaja W. Waltera „Skohlās katkiſmis,“ pehz Mahrtina Lutera ſwehtas mahzibas ar iſkaidroſchanu ſaraktihts. Tee galwas gabali ir driketi tā, kā to tee no mahzitaja ſinodes iſwehleti wihi ſkaidrakā Latweeſchu walodā pahrzehluſchi, ka nu weeglakir ſaprohtami. Peeliktas ir katram mahzibas gabalam iſſas bet gaiſchas un behrneem ſajehdſamas iſkaidroſchanas. Tahs bihbeles perſchas, zaur ko mahziba, kaſ no Deewa ſwehteem rakſteem ſmelta, atkal ar ſw. rakſteem apſtiprinata tohp, ne wiſai daudſ, lai nebuhtu behrnam kā par gruhtumu, bet tahs ihpaſchi jo ſwarigahs ir nemtas, kaſ rahdijahs par waijadſigu lai behrnu mahzibas grahmatina wedejs buhtu, jo peeaug, jo eeſaknotees paſchā tai ſwehtā bihbeles-grahmatā.

Tā ſchi grahmatina gan kohti der, to doht ſaweem behrneem rohkā ihpaſchi ſkohlā, lai buhtu kur peecturetes un atgahdinaht to, ko ſkohlmeiſtars plaſchaki iſkaidrojis. Buhtu wehlejees, ja pirmā galwas gabalā pee katra bauſchla no pirma lihds aſtotam buhtu wehl maſs wahrdiſch peelikt, kaſ eeſihmetu jo zeetaki to mantu, ko Deews tai bauſli mums leek preekſch azim kā ſawu behrnu; par pr. 1 bauſli, ka Deews pats muhſu weeniga wiſaugſta manta, un to parahda, ka wiſaſ tahs zitas mantas (no 2—8 bauſchlam) wina dahwanas. Minetas winas jaw ir, bet gribu tahs wairak uſſwertas. Skohlmeiſtaram tas ja-iſtulko, ka ſwehts garš pee muhſu ſirdim ſtrahda (par ko 3 tizibas lohzeklis runa) ar ſaweem ſw. wahrdeem, kriſtibā, ſw. wakarehdeenā, kur mums grehku peedohſchanu paſneeds, (4 un 5 galw. gab.) un ka mums tas nahl par ſwehtibu, ja ſirds luhgſchanā ſwehtam garam atwehrtā (3 galw. gab.) Bet labaki ir „ihſi un labi“ neta „kad eeſahht teikt, tad newar beigt.“ Tas katrai grahmatai ihpaſchi preekſch behrneem rakſitai ja-eewehro. — Wahldōs ſeeta ar ahdas muguru ta maſja 24 kap. un dabujama grahmatu bohde pee Stieda un Koſtoſki; agraki Brutzer Sinder eelā.

Tai Deews dohd grahmatinai ſwehtibu lihds ſawā zelā pee muhſu behrneem mahjā un ſkohlā.

Pehterupes mahzitajs

J. Neuland.

Sihki notikumi iſ Mihgas.

Tai 30. Aprili, wakarā pulkſt. 11 tika Maſkawas Ahr-Mihgā leelā eelā № 80, Skultem peederigā wihtuſcha pagrabā 19 gadu wezais mahzeklis Kahels Hermanns nomiris atrahs. Kā ahrſte apleezinaja, tad nomiruſchais eſoht zaur blauſeiri (Blauſäure) nahwi atradis. Kā rahdahs, tad Hermanns ir pats nonahwejees, jo uſ pagraba durwim ſtahtweja uſrakſtihts: „Newainigi zeetis, gohdigi nomiris, Kahels Hermanns, paleekat wiſi weſeli.“

— Tai paſchā deenā, pehzpuſdeenā pulkſt. 6, nokrita uſ celu tas pee Kuldigas peeraktihts muhrneekā-ſelis Teodors

Möhricht un semnecks Duminſch, kuzi puzeja to Strehlneeku dahrfam preti buhdanu rahtſtungam v. Bottichor'am peederigo mahju, no fehta uſzeltahm ſtalaschahm, kas ſaluhſa, treschahs tahſchas augſtumâ. Duminſch, kam galwa bija fatreehta, dſihwoja wehl lihds nahloſchaj naktei, kamehr Möhrichs, kas gan weenu ribu ir laufis un daschas zitas wainas ir iſſeetis, naw dabujis nahwigas bruhzes.

Tai 30 Mai, no rihta pulkſt. 7 1/2 tika Baudera mahja Bruhweru-eelâ N° 7, ſchejeenes pee zunſtes peeraſſitas Emilijas Dunker dſihwoſta preeſchnamâ kahdas 4 nedelas wezs behrinſch, puiſens, atraſts. Emilija Dunker ir maſino ſawâ audſinaſchanâ peenehmufe, un behrina mahte teef mekleta.

Ilgoschanahs.

Schê breeſmu juhrâ platahs
Preeſch manahm aztinahm
Un winâ eekſchâ ſtatahs
Ar ſiſchu ſchauſchalahm.

Ne weena naw, kas rahda
Kur nahkamiba miht;
Ne weena naw, kas gahda,
Sirds juhtehm ruhmes weet'.

Tur ſwaigſchou ſtaru namds.
Mans azu gaischuminſch;
Tats ſilâs debefs welwês
Mans ſiſchu jautuminſch.

Kaut ſpahni manim buhtu,
Tad zeltos debefchds;
Tad gan ar mudru prahtu
Pee mihtahs atraſtohs!

Kur mihtala gan mahjo,
To iſti neſinu;
„Niſ Daugam's kraſteem dalko!“
Tâ ſirds man leezina.

Tur grihu noet dohmâs
Sew ſirdi meerinaht.
Tad teiſchu ſlanâ baſſi:
Sweil' mana lihgawin!!

Friſ Gentes.

Wmineschona.

Mihla (ſtates N° 21 ſtanu wirkne): mihleſtiba un uguns.

Lihſ 5. Suni pee Mihgas atraſtuſchi 910 fugi un aigahjuſchi 677 fugi.

Abilbedams redaktehrs Ernſt Plates.

Sludinaſchanas.

La apdrohſchinaschanas beedriba „Wolga“

preeſch mantibu apdrohſchinaschanas uſ juhru, upehm un fauſu ſemi, Miſchniſ Romgorodâ, nem apdrohſchinaschanas preti Mihgâ uſ wiſabahn fugneezibas leetahm, (tugeem) un mantibahm, kas teef aiſſubſtitas pa juhru, Daugawu un winaſ peetahm, dſelſszetu un pa ſemeszetu.

Mihgas zentral-agents

W. A. Ladigin,

Kantohris: Kungu-eelâ, tai mahja N° 10.

Belgawâ,

blakam Goerga apteckim ir dabujams Mihgas labatahs ſortes alus un ſchnapſchi.

M. Binowsky.

Weens

labu pelnu atmesdams fehſis

ar wiſeem peederumeem teef iſihrehtis

Dubultos,

„Warſchawas“ weefnigâ. Sapepraſa turpat.

Behſis.

Luhſu it laipnigi eewehroht, ka pee manis waires netohp grahamatas preeſch eefſchchanas darbâ nemtas. Tadehl tohp wiſadi grahamatu fehjeju rihti, ſkapi, kâ ari papihri un grahamatas pee manis pahrohtas.

J. Liſchte.

Birmahs ſortes farkanohs 14 zokus leelus Belgeſchu

Dafſtinus

pahrohd lehti, taiſni no fuga „Rohh“

L. Goerke un Kieſewetter,

Zuhlu-eelâ (Schwimmſtr.) N° 28, Wendſelbota mahja.

melnu un pehrwainu ſihda kleits-drehbes, Berſeeſchu „ „ (Ganaus), melnu Lijones ſametu, „ „ meln. kaſchmires ſchales un lakatus, glatus un brodeeretis, meln. kaſchmires ſtraſſes un poloneſes, brodeeretis, ſpiſes, rotondeſ, ſtraſſes un koſtimeſ, puſſihda, wilaina, puſwilaina kleits-drehbes, audellus, baſchad. fabrikat., wiſadâ platumâ, galb'antus preeſch 6-24 zilweeem, ſalwjetes un diweelus,

nehſdogus, wilaina un puſwilaina mehbelu drehbes, tepikus no wiſada leeluma, gardines no muſlina, antigraſ un tilles, pik-bekus, wilaina bekus, galda-bekus no plihſcha, gobelina, ripsu un ſlanela, jeloſchanas bekus un plehdus, leetus-ſchirmus, dahmu-ſekes, konſetſijas no ſihda, kaſchemira un t. pr.

peedahwa pa ihpaſchi lehtahm zenahm.

Paſteleſchanas uſ ſagatawoſchamu (konſetſiju) no wiſahm krahjumâ atrohnamahm kleits-drehbehm (Stoffen) teef ihſakâ laila rittigi iſdaritas. Ar zeentſchanu

W. Thiel.

Saweem zeen. pirzejeem zaur ſcho pajinoju, la ſchwel-kozhimus ij manas fabrikas, turâ, kâ paſhſtams, laba un kreetna vrezje, tagad pahrohdhu par

5 rubl. ſ. kaſti.

Kantohris: Zuhlu-eelâ (Schwimmſtr.) N° 10 pee

Theodor Aht.

Daru zeen. pirzejus uſmantigus uſ tam, ka lai pee piſſchanas ſtatahs uſ fabrikas ſtampeli: manâ fabrikas ſtampeli ſpa kreifu rohku ſahw ar manu rohtrakſtu rakſihts mans pinigs wahros Ed. Grünberg. Ar zeentſchanu

Ed. Grünberg.

M. S. Löwinſteins

Belgawâ, Leelâ-eelâ N° 16,

peedahwa Franſiſchu, Anglu, Wahju un Behteburgas parſimertijas, ſeepes un odehrus par fabrikas zeneem.

Wiſadi mahjas ſtahdi ir dabujami uſ Ranta dambi N° 10, Belgawas Ahr-Mihgâ

Uſ Bolberajas dſelſszeta 10. buhdâ ir weens melns funs ar rudu galwu un krudtim un ar baltu kreifas preeſchlahju uſlihdis 4. Suni ſ. g. ſuru war ſanemi pee ſtanſijas ſainneka Nordelmuſſiſchâ.

Weena mahja teef pahrohta maſâ Lubahne-eelâ N° 651, aiſ Zahna wahreem. Klakratas ſinas dabujamas Selſch-Mihgâ, pee Schahlu wahreem Nerona N. Woronzowa bohde N° 2.

Wſſalteeretu juntu-papi

no paſcha fabrika mehſ peedahwajam iſti leelâ iſwehle par lehteem zeneem. Juntu no jauna no-klahſchanas un pahrelaboſchanas teef rittigi uſ galwoſchamu iſdaritas no

Vorbeck un Schilling,

leelâ Pils-eelâ N° 16, blakus birſchâ. 3

Andeles atwehſchana.

Zeen. publikat, Mihgâ un winaſ apgalalâ zaur ſcho daru ſinamu, ka es ſchê leelahs Sirgu- un Smilſchuelu ſuhri, jaunusbuhweta Karpowa mahja eſnu

ſchampanera-fabriki,

kâ ari preeſch wiſahm ſortehm limonades un gahſes ſaturigem uhdencem ahwehriſ, un apoſohohs par to ruhpetees zeen. publikat par lehteem zeneem un labu apdeeneſchamu labatahs prezes pahroht.

Ar zeentſchanu

David Schmidt.

Behfiss.

Tai 11. un 12. Juni f. g. tiks sčepat tas jaunš eeriktheišs firgu-, lohpu- un krahmu-tirguš notu- rehtis.

Rihgas Latw. beedriba.

Swehsideen, tai Stā Junijā.

Isbraukšana uš Dohlesmuischu,

ar damslugi „**Reckan**“ un peefectahm laiwahm. Isbraukšana no Rihgas plohta-tilta pulkst. 8^{1/2} rihta un ohtreis ap pufdeenas-lattu, un no Dohles- muischu pulkst. 8^{1/2} watarā.

Dalibneekem, par braukšanu un mušku, ja- malša: kungeem 60 kap., kundschm 50 kap. Bile- tes jaw no peektdeenas dabujamas beedribas namā, pee schweizera.

NB. Ja schini deenā buhtu flitsis laiks, tad beedribas namā — weefigs watarš.

Preekschneeziba.

Bez-Peebalgas labdarischanas beedribas

islohseschana tagad nofajita uš 22. Juniju. Tadeht lohshu pahrdeweiš tohp luhgti, tash pee wineem wehl atlikušas lohses, lihds ar eenemtu naudtu, ne wehlati, tā 10. Junijā eesuhthit islohses komitejai. Lihds tam laitam lohses ir wehl dabujamas: Rihgā, brahtu Gusch grahmata bohde un P. Lerchendorff kunga bohde; Želgawā, H. Allunana grahmata- bohde un pee Waldemar L.; Talsōs, pee P. Sim- sen L.; Baskā, Rudolf L. grahmata bohde; Wal- merā, pee C. G. Trey L.; Žehjis, pee Lutafchewig L.; Keepajā, pee Arting L. Pehrlone; Strihwer-mui- schā pee D. Sarrin L. Dahbelkrohgā. Wafaras- swehtis bija Bez-Peebalgas draudses-schola pil- nigā islohsesjumu istahde. **Komiteja.**

Bewerina dseedataju-beedriba

swehtis fawus gada-swehtis 22. Juni no pulkst. 5 pehz pufdeenas Burtneeku pagasta-namā ar dsee- dachanu, muški un weefigu wataru.

Preekschneeziba.

Skohlotajs

preeksch Drustu draudses-scholas teet mellehts. Mah- zama ari Bahzu un Kreemu waloda. Par gada- lohni dabuhs: 500 rubl., deputatu preeksch 3 zilwe- keem un baribu preeksch 1 firga un 3 gohwim. — Kas scho weetu grib usnemt, tas lai 25. Juni f. g. ar sawahm arehtatehm atnah uf Drustu draudses- scholu, kur schai deenā pulkstēn 10 no rihta scholo- tajs tiks iswehlehts. **2**

Limbaschu draudses-schlotajs melle fewim

palihgu,

kursch labdu seminari zauri tairisjē un war Kreemu waloda štundas doht un wina amata darischanas is- pilbiht. Kas scho weetu gribetu peenemt, tee war sawas leezibas sčhmes un dachas prašischanas uf adreši: draudses-schlotajam **G. Schmidt**, Limbaschōs eesuh- thit, kur ari klahatalas notaisischanas dabuhs finah. **2**

Peē Garltnas bajnizas, 23 weršes no Rihgas, wajaga scholmeistara, tas ari pagastā behrnus mahza. Kas to weetu dohma peenemt, un labas atstataš war peenest, lai drihs peeteizahs pee Ahda- schu bajnizas preekschneeta L., waj pee mahzitaja.

Behrschones draudses-schola, Žehju aprinkē, war weens schlotaja palihgs, tas seminari apmelle- jis, weetu dabuht un japeeteizahs pee

C. L u g,

Behrschones draudses scholmeistara. **2**

Weens mahzetlis 13—14 gadus weš war peeteiktes pee wihlu-zirteja meistera **Chelich**, Rabeta-eelā (Karls- Strašē) N 11, netahlu no pastes.

No jensures atwehlehts. Rihgā, 6. Juni 1875.

Dreikheišs un dabujams pee hilschu- un grahmata-driketaja Ernst Plates, Rihgā, pee Peštera basnizjas.

Zaur scho es daru publiku usmanigu, la

Želgawas istahde

schuhjamas mafhines

no mana krahjuma istahditas.

F. L ü t h, Rihgā.

Teē wifu-stipratee sagtu eenaidneeki, jeb **dselša** naudas- un dokumentes- **škapji**, tohti flawejami preeksch muischu- un pagasta-waldischanahm no dachada lee- luma un eeritteschanas, teek neween pahrdohiti, bet aridsan pehz pirzeja ihpafchas weh- leschanas pee weena teizama fabrikanta apsteletē tai

weenteesigā, wifu-wezakā un gruntigā

J.

Kedlich

Englischu

magasihne.

Leo Biscoff

zigaru-, papirofu-, pihpejamas- un schnauzamas- tabakas magasihne,

Mohra bohde, Kungu-eelā Nr. 9.

J. Ikerta

Wahzu

tehrauda- un mišina-prezu, mušihka- un jaktš-rihku bohde,

Rihgā,

Kattu-eelā preti Popowa dselšsbohdei,

peedahwa wifadas nama-burwju-, eekalamas-, drikeru- un flehtes-atslebgas, enges, rahmu-, flehgu-, lohgu-aplakumus, tā ari naglas un ihpafchi wifu, kas pee atflehgu-kaleja darba peederigs un pee ehlas buhweschanas wajabstigs, labatas sčhipešas Austreeschu istaptes un zirpes, tā ari istaptes-bruzeklus pa lehtakahm zenahm pahrdohd daubjumā un sčhuma.

Wiseem pašstameem un draugeem daru finamu, la es „**Wišhu strohpa**“ mahju- weetu no 1. Mai ešmu usnehmis. Luhdsu tadeht mani laipni apmelleht. Agratais Rapsinas mahj- neekš **J. Krause.**

Kreetnis bohdes puistis ar labahm leezibas sčhmehm war pee- teiktes pee **August Mengendorff**, Sinderu-eelā N 12.

Zauni uszihthigi laudis atroh pastahtwigu darbu **N. Schleichera** zindu-fabriki, Altonas-eelā N 7.

Škult-muischā (Wellenhof) 11 wer- šes no Rihgas ir wehl weena dala itin laba seena par dautš lehtaku zenu tā lihds sčhim bijis, dabujama. **2**

Utrašti

ir 5 rubli naudas, kuras pasaudetajs war fanemt Pešterb. Ubr-Rihgā, Žaunā Karlinu-eelā (Frieden- Strašē) pee **Pešter Strupp.**

25 rbt. pateiz. algas.

Weens mafs tumšibehnus firgs, Žgaunu fla- las (kreisais preekschlabjas nags ir schlehsam pah- plihstis), ar wifu aishuhgu, farkani bruhnu, augšdā pahrpilshufschu un ar naglahm fanaglotu lohlu, Žga- nu redelu wahgeem uf dselšes ašim, wehritā 125 rbt. ir ohtdeen 3. Juni šarp pulkst. 12 un 1 pufdeenā Re- hniņa- un Teatera-celu šubri nosagts. Utradejš war to pee Rihgas polizejas nodohit.

No virekschanas tai fergahs!

No polizejas atwehlehts.

Is wezeem papihreem.

Nabadſibâ.

Bija angliga, bagata wafaras-krahſchnumâ lepodamahs eeleija. Sihlara-ſkaidra upite tel lohſidamahs zaur ſcho eeleiju. Salas plawas ar ſkaiſtahm pukehm iſteepjahs gar abahm kraſta malahm lihds ar meſchu apauguſchahm pakalnehm un kalnu-ſtarpahm. Saule ſpihd ſpohſchi no ſilahs debeſs. No kruhmeem un meſcha atſtan tuhſtoſchahs jautru putnu dſeefmas. No tahlu iſteepdamohs kalnu-ſtrehka ſkatahs wezahs brune-neeku pils ſarkancee drupi uſ leiju. Kalna apakſchâ ſtahw weentula buhdina augtu-dahrſâ, un tahlat kahds maſums apſtrahdatas ſemeſ. Sarkani raiba gohws ganahs uſ turwumâ buhdanu plawu. Pahris kaſu kahya pa kalnu wirſu, ſewim gardaku baribu meſkedamahs. Sehtas pagalmâ kaſchajahs wiſtas ſmiltis; uſ juntu ſehſch pahris duhjinu. Smuks funs no iſhtas Jaun-Fundlandeeſchu ſlakas gul meerigs preekſch mahjas-durwim un kerſta muſchas, kaſ nekaunigas grih uſ wina deguna uſmeſtees. Ta ir meeriga meſcha-weentuliba, kaſ preekſch muſſu azim parahdahs. Schê, tâ daſchs dohmahs, walda tikai meers, laine un peetiziba. Bet ahriſs iſſkats daudſreis wil.

Paſkatiſimees tur uſ to patihkami apehnodamu lapu-fohku zeru, kaſ tuwu pee burbulodamas upites kraſta ir uſtaihſts ar leelako uſmanibu, tâ ka no tureenas war wiſu to jauko eeleiju un tohs tur augſchâ ſtahwedamahs wezohs pils drupus apluhſoht. Tur eekſchâ ſehſch pee praſta galda un uſ tahdeem paſcheem krehſleem no behru-fohka trihs zilweki: Kahda paweza dahma, kahds jauns zilweks no 16 gadeem un kahda gandrihſ gadu jaunaka jaunelle.

Wiſi trihs iſſkatahs weenteeſigi un dohmâs eegrinuſchi. Dahmas azis mirds gandrihſ aſaras. Sehns ſkatahs behdigi; meitina ir rohkas behdigi ſalikuſe uſ klehpya.

„Tas jaw naw manis dehl, ka mana ſirds tâ noraiſejahs,“ mehs dſirdam dahmu runajam, „es jaw no maſahm deenahm eſmu ar nabadſibu un truhkumu eeraduſe, bet kad jums, mani behrni, tâ ſemâ kahrtâ waijaga ſmaht, kaſ peepilda manu ſirdi ar daudſ raiſehm.

„Mahte, mihta mahte,“ ſehns uſ tam atbild, „manis un manas mahſas deht tew newaijaga raiſetees.

Mehs eſam peetizigi, un lai gan nedſihwojam pahrlcekâ pilnibâ, tad tomehr truhkumu wiſ wehl nezeekſcham. Weenigi, kaſ muhs apbehdina un baida, ir tawas ſirds raiſes. Mehſ par weli dohmajam pahr to, kaſ tawu ſirdi tâ apbehdina un aſaras iſ tawahm azim iſſpeekſch.“

„Jums to waijaga mahzitees paſiht, mani behrni,“ mahte atbildeja gruhti nopuſhdamahs. „Jums tatschu weenreis waijaga dabuht ſmaht, zaur kahdu liktina nolehmmumu mehs eſam no bagatibas truhkumâ, ja pat nabadſibâ eegrinuſchi.“

Wina palika kahdu brihtinu meerâ, lai waretu apdohma-tees. Pehz tam wina ſahka ar druſzin ſwabadaku balſi tâ runaht: Juſſu weztehws peedereja pee ſcha apgabala bagatakeem muſchneekem. Wiſa ſchi jauki ſeededama eeleija, kuru mehs tē waram pahredſeht, apkahrtejee meſchi, kahdas leelas muſchahs winpuſ kalneem, wiſs winam peedereja un bija beſ paradeem wina ihpaſchums, beſ tahm familijas mantahm un ſudraba leetahm, kuras kahdâ zeetâ welwe, tai ta noſauktâ ſudraba kambari, tur augſchâ wina zilts-pili tika uſglabatas.

Preekſch kahdeem 20 gadeem atpakat prezeja juſſu tehws pehz manis un es ari labpraht tahdam teizamam wihram dewu ſawu rohku, lai gan no Rotenburgas pils daſchadas neſkaidras neſlawas bija dſirdamas.

Mehs tikam manas jaw ſen nomiruſchahs mahtes mahjâ ſalaulati un tuhliit pehz tam aiſzelojam ſlepeni uſ Rotenburgu.

Uſ zela juſſu tehws man ſazija, ka uſ preekſchu mums buhſchoht iſhti klusi un weentuligi jadſihwojoht. Gemeflus pahr to winſch neſazija un es ari netiku praſijuje, jo no maſahm deenahm es biju weentulibâ eeraduſe dſihwoht.

Mehs nonahjam Rotenburgâ, kura toriſ bija wehl lepna pils; bet par manu iſbrihuſchanohs mehs netikam wiſ no mana wihra tehwa ſanenti. Neweens nerahdijahs, kâ tikai pahri ſulaini, kuru muhs mehmi ſweizinajoht eekſchâ eelaida. Mans laulats draugs mani aiſwadija uſ pils labas puſes peebuhwi, kaſ wehlatu bija peebuhweta un bija deeggan ruh-miga un ſtalta.

„Kapehz mehs tawu tehwu neredſejam?“ es praſiju juſſu tehwu. „Winſch tak nebuhs ſlims? Kaſ gan winu war kaweht, muhs ſawâ dſihwokti laipni ſanent?“

„Nebehda ſewin nelo par to,“ juſſu tehws atteiza.

„Mehs abi nedſihwojam wiſ kâ tehwan ar dehlu waijadſetu kohpâ dſihwoht. Mehſ gauſchi reti redſamees. — Winſch tikai pahra reiſes par gadu iſeet no ſawa dſihwohta un man ir weenu preekſch wiſahm reiſahm noſazijis, winu neapmekleht. Winſch ir ſa-ihdſis, niſns un bahrgs wezs lungs, un ir pret mani tâ darijis, ka... bet lai peeteel! Tu winu ahtri waj wehlu ari dabuſi paſiht.“

Daudſ nedelas pagahja, beſ ka es buhtu ſawu wihra-tehwu dabujuſe redſeht. Mans wihrs bija pahr wianu taijuibu runajis: wezais lungs mahjoja ſawâ dſihwokti til weentuligi eekleedſees, kâ lahziſ ſawâ alâ. —

Kahdâ jaukâ wafaras wakarâ pilnam mehneſim gaiſchi pee debeſs-welwes ſpihdoht, es maſa pils-dahrſâ paſtaigadamahs eerandſiju pirmu reiſi juſſu wez-tehwu un gauſchi pahrebihjohs. Kahds leels, plezigſ wihrs ar bahrgu iſſkatu, ſtipri ſarkamu giſmi, leelahm, ſwehrodamahm azihm un ſneega-baltu bahrſdu un mateem iſnahza mehneſcha gaiſchumâ no ſahnu alejas un affahpahs atpakat, kad winſch mani ahtri ſawâ turwumâ eerandſija.

„Kaſ Juhs tahdi eſeet?“ winſch mani ſtrupu praſija.

Es winam ſaziju ſawu wahrdu un wina duſnigi ſawilkuſehs peere druſtu iſlidſinajahs.

„Un tad, madam,“ winſch ſazija, „weenu preekſch wiſahm reiſehm, es negribu, ka nahts-laikâ pils-dahrſâ ſtaiga. Miſ-eijat no ſchejeenes.“

Schohs pehdejohs wahrduſ winſch ar tahdu beedinadamu un pawehledamu balſi runaja, ka es neweenu wahrdinu winam ne-atbildejuſe no tureenes ahtri aiſgahju un ſabijuſehs ſawam wihram par ſcho ſawadu negaiditu ſatikſchanohs ſtaſſiju.

Rabi, kad til tâ ween ir pahrgahjis. Man tew waijadſeja ſaziht, ka lai tu pa nahts-laiku pils-dahrſâ ne-eeſu. Lai ſchis atgadijums ir tew par mahzibu un uſ preekſchu luhko iſna-nigi wezajam zelu greeſt.

„To es dariſchu,“ es atbildeju, „bet waj tu tak weenrei man ne-uſtizeſees un man pahr tahm ſawadahm buhſchanohm pret tawu tehwu kahdreis ſkaidrakas ſinas nepaſneegſi?“

Winſch gahja pahra reiſes nemeerigs pahr iſtabu, kâ rah-

dijahs, ar fevi stipri zihuidamees. Pehdigi winſch tuvu manâ preeſſchâ noſtahjahs, fahera manu rohku un ſkatiyahs man ſtihwi aziſ.

„Tas wiſs ir maſ wahrdds iſteikts,“ winſch fajija ar druſku trihedamu baſſi, „un tu to tuhliſt dabuſi dſirdeht. Preeſſch dauds gadeem, gadu preeſſch tam, pirms es tewi paſſinu, es paſlepen ſalaulajohs ar kahdu puſlihdſ turigu birgera, un mana tehwa bijuſcha pilſ-uſtrauga meitu. Kahds blehdſ bija manam tehvam to paſtaſtijis un kahdâ rihtâ bija mana ſeewa ar maſo deſlinu lâ ſemê eelihduſchi. Wini bija zaur wiltibu tikufſchi peemahniſti un aiſweſti — es patſ lihds ſcho paſchu deenu neſſinu, uſ kureen. Uſ mana tehwa pawehli bija ſchiſ nedarbs tiſis iſdarihſ. Kad to dabuju ſinaht, es gribeju ſihri ahrprahtigs palikt. Es ar tehwu pahr to runaju, pee lam mehs til breeſmigi ſanaidojamees, ka pehdigi weens no ohtra negribejam neko ſinaht. Uſ mana tehwa ruhpiġu gahdaſchânu tika no paſcha ſehnina mana lauliba par ſchſkirtu iſſajita, it lâ kad es nemaſ nebuhtu prezejees. Es par to neko nebehdaju. Es atſtaġu pili un klaufſchinaju ne-apniſdame pehz ſawas ſeewas un behrna; wiſas manas puhleſchanahs bija weltas. Wini bija lâ uhdeni eekrituſchi, un no behdahm pahrnemts es pehz gada laika atkal ſchê pahrnahzu. Sawu tehwu es neredſeju nedſ ari ar to tilu runajis. Winſch tapat uſmanigi luhkloja ar mani neſatiktſes lâ es ar winu, un ih-paſchi katra ſa-eeſchana ſtarp mums bija iſniſkuſe.

Tê kahdâ rihtâ es atrohdu diwas mirſchanas-ſihmes uſ galda, manas ſeewas un mana behrna — par tahdahm es tahs weenumehr uſſkatiġu. Wini bija kahdâ attahla walſtibas gubernas pilſſehſtinâ karſtuma gulâ nomiruſchi. Kâ no ſibina ſaſperts es tur ſtahweju. Dohmas, ka ſchahs mirſchanas ſihmes ir wiltas, ſtkehja man lâ ſibins zaur galwu. Man ſchâi leetâ wajadſeja ſkaidribas un tapehz jaw nahkofſchâ preeſſch-puſdeenâ es aiſzeloju uſ to pilſſehſtinu, lai waretu patſ tur par to leetu iſklaufſchinaht.

Un manas dohmas iſrahbijahs par netaiſnahm. Tureenas mahzitajs, keſteris, kapu-rajejs, manas ſeewas apkoſpeja, wiſi apleezinaja weenôs wahrdds mirſchanas ſihmes par rihtigahm.

Dſili apbehdinahts, paſemibâ es padewohs Deewa prahtam un apmeerinajohs drihſak, dohmadams ka labaki mana miſhla ſeewina ar behrnu miruſe, neka kad wini buhtu ſuduſchi. Breeſmiga neſinaſchânas naſta, kaſ manu ſirdi tâ bija mohzijuſe, tagad man tika nonemta un man palika weeglaki ap ſirdi.

Pamaſam manas dſili ſadragatas ſirds bruhzes ſahla dſiht, — es tewi, dahrga ſeewin, redſeju un eemantoju. ſauns pawariſ atkal ſahla uſ manas pirmahs laimes drupeem diġt. Kâ kriſtigam zilwekam peenahlahs, tâ ari es ſawam tehvam peedewu, bet zilweka warâ neſtahw, ſalihdſinaſchânas rohku ſneegt, lai Deews ſawâ laikâ ir wina dwehſelei ſchehligs.

Uu tu wiſu ſini, ko es tew wareju ſinoht, winſch beigdams fajija. Man paſcham tas patihk, ka es tew to noſlepumu eſmu atklahjis, kaſ pahr ſcheem druhmigeem muhreem libinajahs. Bet weenu luhgſchânu tu man atkauſi, prohti, nekad uſ pagahſni wairs nedohmaht. Manas wahtis ir gan iſdſeebetas, bet rehtes wehl ſahp pee wiſu maſalahs aiſtiſchânas.

Es ſinams labpraht apfohlijohs wina wehleſchânohs iſpildihſt un nekad mehs ari wairs ne-efam no pagahjuſcheem laikeem runajuſchi. Klufi un meerigi atkal pagahja wairak gadi. Kaſ ahra paſaulê notikahs, pahr tam mehs neruhpejamees. Franziġa ploſſijahs rewoluzija (dumpis), bet es un mans wihrs,

mehs tapehz neko nebehdajamees, lai gan muſſu muſſiſchâs tuvu pee Franziġas rohbeſchahm ſtahweja.

Bet zitadi mans wihra-tehws.

Mans laulats draugs eenahza kahdâ deenâ lohti nemeerigs muſſu dſihwohli un atneſa pawiſam negaiditu wehſti, ka tehws efoht wiſas ſawas muſſiſchâs, weenigi titai beſ Rotenburgas pilſ, kahdam bagatam Franzuſcham pahrdewis. Suſſu tehws bija til breeſmigi noſkaitees, ka man ar leelahm puhlehm til iſdewahs winu zil nezil apmeerinaht. Tahs dohmas, ar ſawu tehwu par to runaht un winu, ja wajadſigs, no teefas puſes ſpeest to nupat norunatu pirſchânu atkal atſaukt, es winu gan zaur dauds luhgſchânahm nowehrſu, bet no ta eedohma, ſawa tehwa dſihwohli atſtaht, es winu newareju attureht.

ſchi maſa muſſiſchâna, kura mehs wehl tagad dſihwojam miſhi behrni, un kaſ ir muſſu weenigs ihpaſchums, beſ teem wezeem pilſ drupeem tur augſchâ, peedereja juſſu tehvam, kuru winſch no kahda ſawas mahſes attahla radineeka bija mantojis, un ſchê mehs nonahzam, beſ ka buhtum wezam kungam pili ardeewas fajijuſchi.

„Labaki es zeeſchu truhtumu, neka apakſch weena pajumta ar winu lohpa dſihwoht,“ juſſu tehws fajija, un es ſinams newareju zitu neko dariht, lâ wina ſtiſpram nodohmam padohſtees.

Gadi pagahja, beſ ka mehs ar wezo kungu pili buhtu ſagahjuſchees. Winſch nebehdaja neko par mums, un mehs atkal par winu. Titai weenu reiſi gadâ atnahza juſſu weztehwa kambara-ſulainis muſſu mahjinâ un atneſa manam wiſram ſinam ſumu naudas, kuru wina nelaika mahſe tam bija norakſtijuſe. Tomehr mehs truhtumu nemanijam un zaur zaurim reſinajoht, mehs jutamees dauds laimigaki ſchâi maſâ mahjinâ, neka wezôs druhmigôs pilſ muhrs.

Franzuſchu dumpineeki gahja arweenu tahtaki laupidami, kaudami un dedſinadami.

Wahzu walddiba paſlubinaja Franzuſchu republikai karu. — Tê uſ weenreiſ eelaufahs kahds Franzuſchu dumpineeku pulks pahr muſſu rohbeſchahm, dedſinaja, nokahwa un laupija wiſu, ko til zelâ ſatika un tâ wini nonahza ari uſ Rotenburgas pili un uſaizinjaja wezo kungu, lai wahrſus attaiſoht un padohdotees.

Juſſu weztehws, behrni, bij gan zeetſirdigs zilweks, bet turklaht ari wehl deeſgan duhſchigs. Winſch iſſmeedams atraidija Franzuſchu komandeera pagehreſchânu, lika wiſus pilſ zaurumus noſleġt, iſtahdija ſawus laudis uſ muhreem un gaidija tâ ſataiſjees uſ Franzuſchu uſmahſchânohs.

ſchahdâs breeſmâs buhtu gan mans laulats draugs, lai gan winſch ar ſawu tehwu bija ſanihdees, — wiſadâ wiſſe gahjis un winam palihdſejis, bet par nelaimi kaſ bija pee kahda attahla drauga aiſbrauzis. Es gan winam beſ kaweſchânahs rakſtiju, bet wehſtuli juſſu tehws dabuja par wehlu rohka. Winſch gan ahtri noſteidsahs atpatal, bet tahs breeſmas jaw bija notikuſchâs, un tadehſ katra palihdſiba par wehlu.

Franzuſchi, breeſmigi par juſſu weztehwa pretitureſchânohs ſakaitinati, uſbruka nahti Rotenburgas pilei no wiſahm puſehm, uſlauſa durwis un wahrſus, ſpeedahs pili eekſchâ, kahwa un noſchahwa to maſumu aiſtahwetaju un aiſdedſinaja ehſas. Juſſu weztehws no pahrleekahm duſmahm dabuja ſchlaku un bija uſ weetas noſti. Neweenam nenahza prahta wina lihki no ahtrumâ iſplatidamahm leeſmahm iſraut, un uſ tahdu wiſſi palika wina pilſ drupi winam par kapu. Franzuſchi gan bija eefahkuſchi laupihſt, bet wini gauſchi maſ dabuja, tapehz ka no

nguns-leeftmahm tika aifdifti. Ohtrâ deenâ pehz tam wini bija panifam pasudufchi, un winu weetâ atnahza Bruhfchu pulzinfch, kuri bija preefch tam atfuhititi, no fcha apgabala Franzufchus aifdifti. Franzufchi no tam bija fa-ohduschi, un tapehz jaw laikus manijufchees prohjam.

(Turpmat wehl.)

Laupitaja firgš.

(Iš lahda polizista papihreem.)

(Statees N° 22. Beigums.)

Preefchpuftdeenās eš fafneefu Buhnteni, un atradu turpat diwūs gudrus polizejas deenafneekūs ar kureem, kad teem fawu noflehpumu biju iſtahijs, norunaju par laupitaju faferſchannu.

Mehs apgehrbamees ohtrâ deenâ un gahjam uš to weetu, fur mahžitais firgš ar mani meſchâ eefkrehja, beš ka to buhtum atradufchi. Tak, kad mehs nahfoſchâ rihtâ atkal tâ prohwejam, mehs rihtigi fatapahm manu gohdigu rentneeku, un uš ta paſcha firga, no kura mugurās eš uhdeni lehzu. Winſch mani nepafina un tuhlit aptureja, kad mans beedriš tam ušfauzā.

Sinamš mums nebija gruhti winu fanemt zeeti. Winſch eefahkumâ brihnejahs, un muhs iſfmehja; bet taš winam pahgahja, kad eš dewohs paſiſtams un winſch lahwahs tad fewi weft, fur ween mehs gribejam. Tâ mehs wiau aifwedam uš Buhnteni, un kamehr mani beedri winu uš weefniži lihds weda, eš gahdaju, ka wina firgš teef drohfchibâ paglabahs. Wihrs fajija, ka fauzotees Marķš Saķetš un ſwehreja, ka neko no laupitajeem neſinoht, nedš ari ar teem lahdâ beedribâ ſtahwoht; ari winſch apleezinaja, kad winam to ſtahſtu no wina firga ſtahſtija, ka to nemaš newarohht iſflaidroht; winſch efoht gan redſejiš, ka firgš ar mani meſchâ eefkrehjiš, un ta ari efoht ta waina bijuſe, kapehz winſch, kad eemihtais firgš bija apuhtees, uſfehdees un man pakaf jahjiš. Pee ſchihš iſfazifchianas winſch palika, un wairak mehs no wina newarejam iſdabuht.

Man tak bija ſchini leetâ fawas dohmas. Eš dohmaju, kad nu meſchâ laupitaju ala atrohdahs, tad mehs neweena labaka wadona newaram atrahst, kâ wangineeka firgu. To nu eš faweem beedreem iſtahijs, un wini bija ar to gauſcham meerâ. Bija pulkſtens weens pehz puftdeenās, un ihſâ brihdi bijam diwdeſmit labi apbrunotūs wihrus uš firgeem kohpâ ſadabujufchi, kaš apfohlijahs mums lihdsi jahst. Kad mehs fawu rentneeku bijam drohfchi apzeetinajufchi, tad laupitaju firgš tika apfeglohtš un eemautš ahtrâ iſweſtš. Eš fehdohš tam mugurâ, un pee iſjahſchianas winſch labi iſturejahs, ja tam tâ ſtarp ziteem patikahs, ka gribeja papreefchu eet. Kad mehs pee meſchagala notikam, tad atlaidu tam pawadu, un redſi, firgš greeſahs atkal uš to paſchu puſi, kâ jaw agrak, til ſchoreiſ taš tâ neſkrehja. Sirgš muhs tâ weda, kâ to til no weena laba zetawedeja wareja pagehrecht.

Tâ nu mehs jahjam to agraku zetu, zaur upi zauri, kura eš fawu glahbſchahanahs-lehzeenu lehzu, un^o tahſak zaur beefu tumſchu meſchu winpuſš upeš. Behdigi mehs nonahzam pee ohtra tekoſcha uhdena ar til ſtahwu kraſtu ohtrâ puſe, tâ ka mums iſlikahs, ka tur augſchâ newaretum tiſt. Bet mans firgš gahja til drohfchi upē prohjam un ohtrâ puſe kahdus ſohltūs pa ſeklu uhdeni, kamehr taš peepeſchi uš labu puſi greeſahs un ſchaurâ gangi eegahja, kuru mehs lihds ſchim nemaš nebiam redſejuſchi. Schiſ beidſahs pehz ihſas jahſchianas pee dſita apata eelejas-kaufa, kam wiſaplahht bija ſtah-

was flintſfeenas, un ſchē mehs feſchus wihrus atradam, kaš pihpedami apakſch kohkeem guleja. Diſ ko wini muhs eerau-dſija, tee uſlehzja augſchâ; bet kad mehs wineem fawas piſtoles preefchât urejam, tee nomaš neturejahs preti. Gan ſkrehja weens uš kahdu flintſfeenas weetu, tak taš tika apturehtš un tur eš eeraudſiju atmenoš plaiſumu, kaš kâ alas zaurums iſſkatijahs.

Man newaijaga nemaš ſtahſtiht, ka mehs ſchohs bleſchus drihš ween pahriwarejam. Kad winus bijam faifſtijuſchi, tad pahmeſlejam flintſplaiſumu un rihtigi atradam plaſchu alu, ar bagatu eerohſchu un nolanteem reiſneekeem nonemtu mantibas krahjumu. Schi leeta bija preefch mums gauſchi laimigi iſgahjuſe; ja laupitajus buhtum fawās alās atradufchi jeb buhtu eerohſchi klahht bijuſchi, kad mehs eelejaskaufa eejahjam, tad mums buhtu ar wineem karſta kauſchanahs iſzehluſeš. Kâ tagad bija notiziš, tad bijam winus, tâ ſakoht, meegâ pahriſteiguſchi.

Un ko wehl wairak, eš atradu ſtarp ſchihš beedribas ari manus abus bankas-ſagluš.

Mehs greeſamees uš Buhnteni atpakaf un nodewam laupitajus zeetumam. Wihrs, kuru mehs uš zela ſakehram un ar kuru eš firgu miħju, dereja prozeſe par walſtš leezineeku, un ſchi leeta tâ iſgahja, kâ eš jaw biju dohmajiš. Winſch uſdewa, ka laupitaji jaw wairak gaduš kohpâ, un wiſas dalās neleketibas efoht dſinuſchi. Sirgš bija no weena winu beedribas lohzeķla, kaš agrak bijis ſkumſjahntneekš, uš to iſmahzihtš, kâ taš, kad to beš rihtabaribas iſfuhtija, fawu upuri tahdâ wiħe, kâ ar mani notika, no zela noweda. Taš tapehz tâ notika, lai pee leelzela kahdu reiſi aſinſdarbš netaptu redſams. Nelaimigohš, kuruš gribeja nonahweht, nelaida wiš lihds eelejas-kaufam. Kad medijums tika ſagaidihtš, tad noſtahjahš kahdi laupitaji ſtarp abahm upehm, kâ firgu waretu aptureht un apdulufcho reiſneeku nobihdiht pee malas; man nu nahja prahtâ, ka ari eš drihš buhtu bijis gataws, ja nebuhtu uhdeni lehzis. Weefniže teem nebija neweena lihdsiwainiga. Kad Klehrwilē jeb Buhntene wini reiſneeku bija manijufchi, tad kahds beedriš eelihda weefnižas ſtali, pehz wina firga apluhkotees, un nu tam nebija gruhti, firgam ſkahlbigas ſahles baribâ maiſiht.

Laupitaji tika teeſas preefchâ weſti un noteſahkti uš nahwi. Eš nehmu to firgu, par kuru labu nandu biju maſfajiš, bet taš nebija ilgi pee maniš. Kad weenâ rihtâ ſtali eegahju, ta wairš ne-atradu, un wiſas manas meſleſchanas bija weltaš. Naw brihnums, ka gudrais lohpinſch patš fawus eemauktus nomauziš un aiſſkrehjiš; bet ſcho leetu ari zitadi war dohmaht. Eš dohmaju, ka gohdigi iſſkatiamees rentneekš to buhš noſadſiš, kaš par walſtšleezineeku bija, un walâ tika atlaiſtš.

J. Jakobſohn.

Smeeķlu ſtahſtini.

Seewa praſſija wiħram nandu preefch jaunās kleiteš. Wihrs puķojahš, fajidams: „waj tu dohma, ka man nenahſ gruhti nandu nopelniht?“ „Ko tu par gruhtumu ſchelojees, ka eš neſchelojohš, man tatſchu daudš gruhtali, jo man kleite janef, kamehr to noneſaju.“

Nabags puſbadâ pamiriš wihrs liķa gruhtâ ſlimibâ dakteri atſaukt. Schiſ uſtaifſija leelu ſinepja plahſteri un liķa uš ſlimneeka wahjas kruhtš, kurſch galwu kratidams uš tahš weetas ſkatijahš un fajija: „Par daudš gan ſinepeš preefch til maš gataš.“

Gradi un feedi.

Rahdâ wihsê bef noudas jaunus sabbakus war dabuht.

Rahdam wanderselim bija nauda peetrufkufe, un turflaht ar leelahm bailehm tas nomanija, ka tam sabbaki pee beigahm. Tas nesinaja, ko nu eefahkt, jo no tahs pilsehtas kur tas tagad bija, wajjadseja winam probjam reisohkt. Tê stahweja winsch kâ grehzimeeks un gauschi nopuhtahs. Duhfchu fanehmis isteiza tas sawas behdas pilsehtas kurpneekem; bet neweens tahs ne-eewehroja. — At kungs, sabbaku behdas ir lohti leelas. — „Nu,“ eefauzahs wanderselis, „kad neweens man nepalihdi, tad gribu ar wiltu ko isdariht. Labi! Kitten, staiga sawu zetu!“

Pee kahda kurpneeka nogahjis winsch fazija: „Labdeen meister! Wehletohs pahri labu sabbaku!“ Pee scheem wahrdeem skandinaja tas to druzjin kapara noudas, kas tam wehl kabatâ bija.

Kurpneeks paskanijees, atnesa labu pulku sabbaku un luhdsa woi kungs negriboht weenu pahri usprohweht.

„Usprohweht? Schê? — Meister, ko juhs no manis dohmajat? Ne! Nahzeet man lihdi manâ istabinâ weejnizâ, kur es tagad dsihwoju, tur es usprohwefchu.“

„Ar preeku!“

Sabbaki tapa usprohweti.

„Waj labi pafe?“ jautaja kurpneeks.

„Gluschi labi, tikai kreifahs kahjas sabbaks drusku speesch.“

„Nekas, tur palihdjesim. Gribu to us leesies sîst. Kad buhs man to atkal atnest?“

„Schodeen pehz pusdeenas, pulksten trijôs. Tad ari naidu dabuseet, jeb woi gribeet . . .“

„Ne, ne!“ — atbildejis kurpneeks aigahja un atstahja labahs kahjas sabbaku pee wandersela. Tas nu gahja pee ohtra kurpneeka un luhdsa to us sawu dsihwofli atnahkt un labus sabbakus lihdsi panemit. Kurpneeks nahza un sabbaki tapa atkal usprohweti.

„Labi pafe, bet — labahs kahjas sabbaks drusku speesch.“

„Tam war palihdseht!“ — fazija kurpneeks. „Gribu to us leesia sîst. Ar Deewu! Pulksten trimôs sabbaku atnesifchu.“ To fazijis kurpneeks aigahja un atstahja kreifahs kahjas sabbaku pee wandersela. Schis nu abus sabbakus saweenoja, kuri katriis no sawa kurpneeka bija atnesi.

Kahda weenadiba! Diwas sirdis, weena dwehsele. Diwas sirdis, weenas dohmas, diwas sirdis, weena pulsteschana. Patteesi dwihnu brahli, weens ohtram tâ nelihdsinajahs, kâ schee sabbaki, kuri weens no rihta puses un ohtris no wakara puses bij atreisojusch. — Jauni sabbaki kahjas, pafe kabatâ un jauts laiks; tahs ir labas leetas preefch aismuzeja, un ap pusdeenas laiku bija jaw wanderselim pilsehta tahlu aij muguras.

Pulkstens sit trihs. Diwi kurpneeki nahk, weens no weenas puses, ohtris no ohtras puses un grib pee wandersela ee-eet. Durwis zeet; ligda tukfcha. Ubi nu stahw, kâ muhschigee schihdi, kas ari kurpneeks esohkt bijis. Natram sabbaks rohkâ, mute walâ kâ lihdati.

Kad abi sahka runaht, dusmojahs tee par to piki, kas teem nu bija; bet pehdigi sahka smeetes un — un saweenoja tohs bahra behrnus, kuri teem bija palikuschi.

R. Matfcherneeks.

Drusinas.

Kaislibas ir tee wehji, kas muhsu dsihwes-lugi dsen; — prahts ir tas sturmanis, kas to grohsa. Rugis ne-eetu bef wehja us preefchu un bef sturmana tas usfreetu us feklumu.

Katrai tautai ir sawi waroni; — bet ihstee waroni peeder wisahm tautahm.

Leelakee plahpas atrohdahs stary augsteem. Kapehz? Tapedz ka teem reti preti runa.

Parahdi welk ratus, kurdôs meli brauz.

Kas no preekeem behg, to preeki usmekle.

Ismischana wairo parahdus, zistiba aismakfa.

Nedari nela, kad tu esi apskaitees. Jo rohku wahroschâ uhdeni bahst naw labi.

Tas, kas tikai preefch fewis ween dsihwo, ir preefch zilwezes jaw dsihwojoht nomiris; bet tas, kas preefch zilwezes dsihwo, tas ir wehl tad dsihws, kad winsch jaw sen par pihsch-teem pahrwehrtes.

„Behrns rahda, kahds wihrs no wina buhs,“ tâ mehdi dandsreis faziht; bet daschs wihrs ar wina behrnibas gadeem falihdsinajoht, war faziht, ka winsch lihdsinajahs tahdai grabmatai, kura preefch-runu nemas us to nenorahda, kas grabmatâ eefschâ atrohdahs. L. M.

Jauns un wezs.

Deen un nakti spalwu trin
Kohschâ, baltâ papihrà;
Leelus darbus nepeeminu,
Zastrahda ir jaunibâ.

Jaunib's krohnis parahdahs,
Pagahjiba atrohdahs.
Nahlamibai mirdsina
Sirmajs krohnis galwinâ.

Jauninsch buhdams atspihdohs
Platahs pasaul's tihrumôs.
Gabi, laiki aizina
No-eet nahwes eeleijâ.

Kad buhs darbinsch padarihts,
Klusa meerâ aishwabihts;
Tad wairs raises nemohzihs
Zilweku, kas aismidsts! Smilga.

Tautas dseesma.

Labal meitas padseedat
Nela neelus runajat;
Kur dseebaja, tur palika,
Walodina tahli gahja.

Labal welnu es eeraugu
Ne dsehraja tehwa behlu:
Metu frustu, welns atstahja
Dsehrajs frusta nebehdaja. S. M.

Atbildebams redaktes Ernst Plates.